

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
THIRD SEMESTER

Subject: Application of History in Tourism (HO22-305)

Date: 20/12/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Define the concept of Tourism. Explain the Characteristics of Tourism.
 2. Examine the significance of Archaeological sites Museums and Archives as sites of living history.
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Describe with examples how history and Tourism can work hand in hand.
 2. Examine the importance of historical caves as tourist spots, with special reference to Elephant caves.
 3. Examine the strategic importance of any one Fort from your state and describe its tourist potential.
 4. Write a note on how places of religious importance develop as tourist destinations.
 5. What is the place of Tourism destinations.
 6. Explain the tourist potential of architectural movements with special reference to Qutub Minar and Red Fort.
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Scope of Tourism
 - b) Taj Mahal
 - c) Ashta Vinayak
 - d) Pune

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. पर्यटन ही संकल्पना विशद करून पर्यटनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 २. पुरातत्त्विय स्थळे वस्तु संग्रहालये आणि पुराणवस्तु संग्रहालये यांचे (सरकारी दप्तरखाना) जिवंत ऐतिहासिक स्मारके म्हणून परीक्षण करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. इतिहास आणि पर्यटन या दोन्ही गोष्टी हातात हात घालून चालतात हे उदाहरणासह स्पष्ट करा.
 २. ऐतिहासिक लेण्यांचे पर्यटन विषयक महत्त्व एलिकंटा लेण्यांच्या (एलिकंटा केव्हज्यू) संदर्भासह सविस्तर स्पष्ट करा.
 ३. तुमच्या राज्यातील कोणत्याही एक किल्ल्याचे व्यूहरचनात्मक महत्त्व स्पष्ट करून त्याचे पर्यटन विषयक महत्त्व विशद करा.
 ४. धार्मिक दृष्टिने महत्त्वाची स्थळ, पर्यटन स्थळे म्हणून कशी विकसित होतात यावर टिपण लिहा.
 ५. आधुनिक जीवनात पर्यटनाचे स्थान काय? का?
 ६. कुतुबमिनार आणि लाल किल्ला हा दोन स्थापत्य स्मारकांचे पर्यटन विषयक महत्त्व विशद करा.
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) पर्यटनाची व्याप्ती
 - ब) ताजमहल
 - क) अष्टविनायक
 - ड) पुणे